

FINANSMINISTERIET

Velfærd med klare værdier Finanslovsforslaget 2004

August 2003

FINANSMINISTERIET

Velfærd med klare værdier Finanslovforslaget 2004

August 2003

Velfærd med klare værdier Finanslovforslaget 2004, august 2003

I tabeller kan afrunding medføre, at tallene ikke summer til totalen.

Publikationen kan bestilles hos:

Schultz Information
Herstedvang 12,
2620 Albertslund
Telefon 43 63 23 00
Fax: 43 63 19 69
E-mail: schultz@schultz.dk
Hjemmeside: www.schultz.dk

eller afhentes hos:

Schultz Information
Herstedvang 4
2620 Albertslund

Henvendelse om publikationen kan i øvrigt ske til:

Finansministeriet
Christiansborg Slotsplads 1
1. kontor
1218 København K
Telefon 33 92 33 33

Omslag: b:graphic
Foto: Getty Images
Tryk: Schultz Grafisk
Oplag: 3.000
Pris: 30 kr. inkl. moms
ISBN: 87-7856-598-7

Elektronisk publikation:
ISBN: 87-7856-599-5

Publikationen kan hentes på Finansministeriets hjemmeside: www.fm.dk

Finansministerens forord

En finanslov, der på en gang sikrer velfærd, nedsat skat på arbejde og fortsat skatestop. Det er regeringens udspil til forhandlingerne om finansloven for 2004.

Den internationale afmatning, der har varet længere end oprindeligt forudset, har haft en afsmittende virkning på dansk økonomi. Selvom Danmark, med baggrund i en sund offentlig økonomi, har været mindre påvirket end de lande vi sammenligner os med, har det ikke kunne undgås at beskæftigelsen har været faldende og ledigheden stigende.

For at modvirke den stigende ledighed besluttede regeringen derfor før sommerferien at fremrykke en række investeringer fra 2004 til 2003.

Derudover har regeringen i 2004 med de vedtagne skatnedsættelser sikret, at dansk økonomi får et forsvarligt skub til gavn for beskæftigelsen. Regeringen har vist rettidig omhu.

Med finanslovforslaget og kommuneaftalerne afsættes 6 mia.kr. til nye initiativer og bedre service. Dermed er Danmark godt rustet til de kommende års udfordringer.

Regeringens aftale med kommuner og amter om økonomien i 2004 øger indsatsen for bedre sygehusbehandling og medfører en større indsats for handicappede og svage grupper.

På finanslovforslaget er der afsat midler til initiativer der skal sikre større tryghed for den enkelte og give borgerne flere valgmuligheder i hverdagen.

4 Velfærd med klare værdier Finanslovforslaget 2004

Tryghed og valgfrihed går hånd i hånd i regeringens finanslovsforslag. Regeringen sikrer med finanslovsforslaget samtidigt stabile økonomiske rammer for det danske samfund.

Regeringen lægger vægt på en åben dialog om de nye initiativer og indbyder alle Folketingets partier til forhandlinger om finanslovsforslaget for 2004.

1. Finanslovforslaget for 2004

Ved regeringens tiltrædelse blev regeringsgrundlaget ”Vækst, velfærd og fornyelse” fremlagt. Det beskriver regeringens arbejde med fornyelse og reformer af det danske samfund.

Med finanslovsaftalen for 2002 blev en væsentlig del af valglofterne og de konkrete initiativer i regeringsgrundlaget gennemført bl.a. som led i 100 dages programmet.

Som led i forhandlingerne om finansloven for 2003 indgik regeringen en lang række brede aftaler om reformer af centrale politikområder, herunder beskæftigelsespolitikken, boligområdet, universiteterne mv. Alt sammen reformer, som regeringsgrundlaget lagde op til.

Med finanslovforslaget og kommuneaftalerne for 2004 viser regeringen, at det kan lade sig gøre at forbedre den offentlige service og sænke skatterne samtidig inden for rammerne af en holdbar politik. Samtidig bidrager finanslovforslaget til den nødvendige stigning i arbejdsudbuddet.

Finansieringen af de nye initiativer findes ved effektiviseringer og omprioriteringer inden for den samlede offentlige økonomi, ligesom der i den langsigtede plan for den økonomiske udvikling er reserveret plads til en vækst i den offentlige service på 0,7 pct. i 2004 svarende til 2,7 mia.kr.

Finanslovforslaget og kommuneaftalerne indeholder samlet set nye initiativer for 6,0 mia.kr. i 2004:

- Der er afsat 850 mio.kr. ekstra til øget aktivitet i sundhedssektoren, som bl.a. finansieres af de direkte provenuvirkninger af at afskaffe uhensigtsmæssige

Nye initiativer i 2004 efter områder

Mio.kr.	2004
Kommuner og amter:	
Sundhed og sygehuse	850
Medicintilskud	250
Socialområdet, uddannelse mv.	1.600
Staten	
Større tryghed i hverdagen	550
Handicappede og svage grupper	550
Social- og sundhedsområdet	500
Uddannelse	400
Anlægsinvesteringer mv.	500
Øvrige områder, bl.a. trafikikkerhed	550
Nye prioriterede initiativer	250
I alt	6.000

6 Velfærd med klare værdier Finanslovforslaget 2004

Blandt omprioriteringerne er:

- Fra besparelser på erhvervstilskud og byggeri til fastholdelse af forskningsindsatsen frem til og med 2007
- Fra tilskud til udbringning af uge- og månedsblade til en bedre folkeskole
- Fra uhensigtsmæssige incitamenter på arbejdsmarkedet til flere sygehusbehandling
- Fra tilskud på landbrugsområdet til lavere jordskatter for landmændene

incitamenter i dagpengesystemet. Yderligere er der tilvejebragt 250 mio.kr. til medicin og 1,6 mia.kr. til social- og uddannelsesområdet mv. indenfor den reserverede vækst i den offentlige service.

- Der er afsat 550 mio.kr. til større tryghed i hverdagen, som skal udmøntes på det samlede justitsområde, herunder politi og kriminalforsorg. Regeringen vil forhandle dette med Folketingets partier i efteråret. Der er plads til puljen indenfor den reserverede vækst i den offentlige service.
- Der er afsat samlet 550 mio.kr. til forbedringer for handicappede og svage grupper. De ekstra midler foreslås finansieret dels af satspuljen og dels af en ændret opregulering af boligstøtte og børnefamilieydelse, der i højere grad svarer til udviklingen i de udgifter, som ydelserne skal dække.
- Der er afsat ekstra knap 100 mio.kr. i 2004 og i alt 3,5 mia.kr. over de næste 4 år til forskning, som er finansieret bl.a. gennem reduktioner af erhvervstilskud. Herudover er der afsat yderligere 1,1 mia.kr. på FFL04, som regeringen ønsker at drøfte finansiering og udmøntning af i forbindelse med finansloven for 2005. Derved fastholdes et uændret højt forskningsbevillingsniveau i perioden 2004 til og med 2007.
- Der er som led i skatteaftalen afsat en social- og sundhedspulje på 500 mio.kr. i 2004. Puljen indføres gradvist og forøges til 1,0 mia.kr. årligt i 2005-07. Den konkrete udmøntning aftales mellem regeringen og Dansk Folkeparti.

- Der bruges ca. 400 mio.kr. på uddannelsesområdet, herunder folkeskolereformen, IT i folkeskolen og øget uddannelsesaktivitet på primært de videregående uddannelser. Merudgifterne finansieres bl.a. af en afskaffelse af tilskuddet til udbringning af uge- og månedsblade og den allerede afsatte reserve til IT i folkeskolen.
- Der afsættes 500 mio.kr. til nye anlægsinvesteringer mv. Det svarer til vækstråderummet på 2 pct. i investeringshandlingsplanen. Puljen er som udgangspunkt målrettet investeringer udenfor trafikområdet, herunder også digitaliseringsprojekter.
- Der bruges knap 550 mio.kr. til andre områder, herunder en styrkelse af trafiksikkerheden ved at fritage sikre bremsesystemer og selealarmer for afgifter. Initiativet finansieres bl.a. gennem en bedre budgettering af den aktive beskæftigelsesindsats. Landbrugets grundskatter på produktionsjord reduceres med godt 100 mio.kr. finansieret ved en modsvarende afvikling af tilskud til landbruget.
- Endelig er der afsat en pulje på 250 mio.kr. til nye højt prioriterede initiativer i staten. Der er plads til puljen indenfor den reserverede vækst i den offentlige service.

Lavere skat på arbejdsindkomst

I 2004 fastholdes skattestoppet, og der gennemføres som følge af skatteaftalen en reel nedsættelse af skatten på arbejde på 5,7 mia.kr. $\frac{3}{4}$ mio. danskere vil slippe for at betale mellemskat, når aftalen er fuldt indfaset i 2007. Dermed reduceres skatten af den sidste tjente krone med ca. 6 pct. enheder for disse personer.

Sikkerhedsudstyr i biler

For at øge sikkerheden er der indført en rabat i registreringsafgiften for ESP-bremsesystemer og selealarmer. Nedslaget gælder i fem år, og rabatten er samlet knap 1 mia.kr. i perioden.

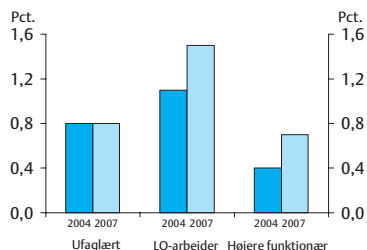
Skatteaftalen i korte træk

- Der indføres et beskæftigelsesfradrag på $2\frac{1}{2}$ pct. af arbejdsindkomsten op til mellemskattegrænsen.
- Mellemskattegrænsen hæves med 48.000 kr. fordelt over fire år.
- Prisstigninger på biler – udover de almindelige pristigninger – friholdes for moms og registreringsafgift.
- Der afsættes 1 mia.kr. årligt i 2005-07 til social- og sundhedsformål, som indføres gradvist med 500 mio.kr. i 2004. Udmøntning aftales mellem regeringen og Dansk Folkeparti.

8 Velfærd med klare værdier Finanslovforslaget 2004

Skatteaftalen betyder, at det bedre kan betale sig at arbejde og er derfor et væsentligt skridt på vejen til at leve op til målsætningerne om at øge arbejdsudbuddet.

Skattenedsættelse i pct. af indkomst

Finanslovforslaget og konjunktursituationen

Den internationale afmatning har påvirket dansk økonomi med faldende beskæftigelse og en vis stigning i ledigheden til følge.

Regeringen besluttede på den baggrund i foråret at fremrykke investeringer fra 2004 til 2003.

Der ventes en vending i konjunkturerne i 2004. Det betyder stigende beskæftigelse og faldende ledighed. Den tiltagende vækst understøttes af en række forhold.

For det første indebærer skatteaftalen, som er gennemført for at sikre, at det kan betale sig at arbejde, sammen med skattestoppet et betydeligt bidrag til den økonomiske aktivitet i 2004. Finanspolitikken ventes at bidrage med 0,4 pct.enheder til den samlede skønnede vækst i 2004 på 2,3 pct.

For det andet er renten historisk lav, ligesom der for det tredje forventes stigende vækst i omverdenen.

2. Velfærd med klare værdier

Regeringen vil søge opbakning til syv hovedindsatsområder i finansloven for 2004. De er på forskellig vis skridt på vejen til at forny og forenkle det danske samfund og til at øge det personlige ansvar og den personlige frihed.

Fornyelsen tager udgangspunkt i de problemer, som danskerne møder i deres dagligdag.

Målsætningen er noget-for-noget. De, der kan og vil, skal have en gevinst. De, der kan, men ikke vil, skal opleve, at det har en konsekvens. De, der ikke kan, skal hjælpes.

Fordelingspolitisk ønsker regeringen samtidig at tage et opgør med urimelig forskelsbehandling og skæve incitamenter. Ideelt set bør der altid udløses den samme offentlige ydelse ved samme behov, og ydelser må ikke fjerne en rimelig tilskyndelse til at søge arbejde.

Bedre sundhed og sygehuse

Regeringen målrettede ved sin tiltræden 1½ mia.kr. til bedre sygehuse og kortere ventelister. Indsatsen har båret frugt i form af en klar reduktion af ventetiden, bl.a. fordi afregningen med sygehusene har været betinget af en tilsvarende stigning i antallet af behandlinger.

Aftalen om amternes økonomi tilfører 1,1 mia.kr. ekstra til den amtslige del af sundhedsområdet, heraf er 650 mio.kr. reserveret sygehusene og 200 mio.kr. den primære sundhedssektor. Knap 250 mio.kr. er afsat til en forventet stigning i de offentlige udgifter til medicintilskud i 2004.

Hovedprioriteter i 2004

- Bedre sundhed og sygehuse
- Større tryghed i hverdagen
- Svage og handicappede
- Investeringer i fremtiden
- Flere i beskæftigelse – og i længere tid
- Nye prioriteter i udenrigspolitikken
- Enklere administration

Forbedringer i sygehusvæsenet

Antallet af operationer voksede med 54.000 i 2002. Mange patienter med grå stær, dårlige hofter og knæ får nu hurtigere en normal hverdag. Omtrent 15.000 personer har siden sommeren 2002 benyttet sig af det udvidede frie sygehusvalg.

Initiativer på sundhedsområdet i 2004

Der tilføres i 2004 1,1 mia.kr. til sundhedsområdet:

- 500 mio.kr. som et generelt løft til sygehusområdet og yderligere 150 mio.kr. til meraktivitet på sygehuse. Samlet tilføres 650 mio.kr. til sygehuse.
- 200 mio.kr. til den primære sundhedssektor
- 250 mio.kr. til medicinudgifter

Hertil kommer:

- Øget anvendelse af takststyring for at sikre et fortsat højt aktivitetsniveau
- Bekræftelse på indførelse af elektroniske patientjournaler inden udgangen af 2005

Indsatsen mod hård kriminalitet

Regeringen har som led i den hårdere kurs over for kriminelle fået hævet strafferammerne for bl.a.:

- voldtægt
- vold
- uagtsomt manddrab
- biltyveri

Regeringen har fået nedbragt antallet af undvigelse fra fængslerne bl.a. ved at gøre det strafbart at undvige fra afsoning. Desuden er reglerne for udgang fra fængslerne blevet strammet.

For yderligere at udbygge det nuværende høje aktivitetsniveau på sygehuse – og dermed fastholde de korte ventetider – tilføres 500 mio.kr. som et generelt løft på sygehusområdet. Hertil kommer yderligere 150 mio.kr., som udbetales på baggrund af præsteret meraktivitet. Det betyder, at sygehuse tilføres 650 mio.kr. ekstra i 2004.

Men ekstra penge til behandling og medicin gør det ikke alene. Det handler også om at flytte holdninger og om at forebygge.

Regeringen ønsker at gøre en ekstra indsats for at forbedre børnenes sundhed. En indsats i forhold til børns sundhed er en god investering. Selvom danske børn generelt er sunde, peger udviklingen på visse områder i den gale retning. Derfor vil regeringen til efteråret fremlægge konkrete forslag med det formål at styrke børnesundheden.

Større tryghed i hverdagen

Regeringen vil fortsætte den hårde kurs over for kriminalitet og skabe større tryghed i hverdagen for befolkningen. Fængselsstraffe skal af hensyn til retsfølelsen og den præventive virkning afsones hurtigst muligt. Lovovertrædere skal i fængsel og ikke på venteliste.

I 2003 vil der blive etableret 240 ekstra fængselspladser, som vil blive videreført i 2004. Samtidig er byggeriet af et nyt fængsel i Østjylland ved at være godt i gang. Regeringen forbereder herudover opførelsen af endnu et nyt fængsel.

Regeringen vil styrke indsatsen overfor unge kriminelle og utilpassede unge, herunder gennem etablering af flere særligt sikrede pladser.

Politiet og Kriminalforsorgens flerårsaftaler udløber med udgangen af 2003. Der skal derfor indgås nye flerårsaftaler i løbet af efteråret 2003, hvor der tages stilling til de to institutioners fremtidige bevillingsforhold.

Regeringen vil prioritere højt, at politiet og Kriminalforsorgens aktiviteter tilrettelægges, så borgerne opnår størst mulig tryghed i hverdagen.

Ligeledes skal politiet og Kriminalforsorgen styres, så det sikres, at borgerne får mest muligt for pengene, og at resultaterne af politiets og Kriminalforsorgens arbejde synliggøres gennem systematiske resultatmålinger.

Merudgifterne til politiet og Kriminalforsorgen forudsættes afholdt inden for den afsatte pulje på 550 mio.kr. årligt til justitsområdet.

Investeringer i fremtiden

Investeringer er motoren i fremtidens vækst. Det betyder, at investeringer i bl.a. infrastruktur, IT og forskning skal prioriteres.

Regeringen har på finanslovforslaget afsat ekstra 500 mio.kr. til anlægsinvesteringer mv. inden for rammerne af den fremlagte investeringsplan for de næste 10 år. Planen indeholder ambitiøse målsætninger for de statslige investeringer. En række konkrete projekter er igangsat. Regeringen vil til efteråret forhandle med Folketingspartier om yderligere initiativer.

På forskningsområdet tilfører regeringen 4,1 mia.kr. i 2004-07. Hertil kommer den eksisterende reserve på 520 mio.kr. Universitetsaftalen og aftalen om forskningsreserven udløber med udgangen af 2005, og der

Forbedrede rammevilkår

Regeringen har siden sin tiltrædelse løbende forbedret virksomhedernes rammevilkår som et led i vækststrategien *"Vækst med vilje"*. Der er gennemført

- nedsættelse af skatten på arbejde
- styrkelse af forskning og innovation
- reformer med fokus på kvalitet på snart hele uddannelsesområdet
- investeringer i en velfungerende trafikinfrastruktur
- reform af konkurrencelovgivningen, så den nu har international standard
- en betydelig indsats for regelforenklning og digitalisering.

12 Velfærd med klare værdier Finanslovsforslaget 2004

Bevillinger til forskning, mia.kr.

	04	05	06	07	I alt
Min. fordelte bevillinger	9,4	9,1	7,5	7,4	-
Nye midler	0,1	0,2	1,7	2,1	4,1
Eksisterende reserve		0,2	0,3		0,5
FFL04	9,5	9,5	9,5	9,5	-

De ministerfordelte forskningsbevillinger udviser en faldende profil, jf. forslaget til statsligt forskningsbudget ("Forskningens Finanslov") i Budgetoversigt 2, august 2003. Der afsættes ekstra 4,1 mia.kr. over fire år. Hertil kommer den eksisterende reserve på 520 mio.kr. Dvs. samlet 4,6 mia.kr. over fire år. Forskningsbevillingerne fastholdes dermed på et stabilt niveau.

Omstilling i byggeriet

Regeringen moderniserer byfornyelsen og finansieringen af det almene byggeri. Byfornyelsesreformen målretter indsatsen, ligesom det komplicerede regelsæt bliver forenklet. I det almene byggeri vil regeringen bremse tendensen til prisglidning. Ændringerne giver en besparelse til statskassen, som medgår til at finansiere forskningsindsatsen.

har derfor været indbudgetteret et væsentligt fald i forskningsbevillingerne.

Regeringen ønsker at signalere stabilitet og give klarhed om de økonomiske rammer for forskningen fremover. Regeringen foreslår derfor, at der allerede nu helt ekstraordinært tages beslutning om at videreføre niveauet for forskningsbevillingerne i hele perioden frem til og med 2007.

Det er en forudsætning for de nye midler, at forskningen lever op til de opstillede målsætninger. Regeringen vil derfor løbende evaluere indsatsen for at sikre mest og bedst mulig forskning for pengene. Fokus i forskningsindsatsen skal være på resultater.

De ekstra midler til forskning finansieres delvist ved at reducere en række erhvervstilskud og ved omstilling i byggeriet mv. Der er på finanslovsforslaget finansieret 3,5 mia.kr. ud af de samlede 4,6 mia.kr. Spørgsmålet om yderligere finansiering vil blive drøftet med partierne i forbindelse med forhandlingerne om finansloven for 2005.

Øgede forskningsmidler i sammenhæng med skattenedsættelserne giver virksomhederne forbedrede rammevilkår og dermed mindre behov for direkte tilskud. Det er helt i tråd med EU-landenes fælles målsætninger.

Flere af de direkte tilskud på finanslovsforslaget, der foreslås afviklet eller reduceret, er eksempler på ordninger, som er blevet utidssvarende.

Det gælder for eksempel det tilskud til uge- og månedsblade, som er blevet givet til udbringning via Post Danmark. Den igangværende liberalisering af postsektoren

betyder bedre muligheder for udbringning af blade mv. Også de bedre muligheder for at formidle nyheder via internettet gør ordningen utidssvarende. En del af besparelsen tilbageføres til en pulje, som i de næste år kan afhjælpe konsekvenserne særligt for en række kulturelle og almenvelgørende blade. Resten af besparelsen går bl.a. til finansiering af folkeskolereformen, som styrker elevernes færdigheder.

En tilsvarende overvejelse er relevant for hjemmeserviceordningen. Ordningen blev indført i 1994, da ledigheden var over dobbelt så høj som i dag. Og ordningen har kun i begrænset omfang fjernet sort arbejde. I dag benyttes ordningen primært af familier med relativt høje indkomster. Regeringen lægger vægt på, at hjemmeserviceordningen bevares for pensionister og enlige førtidspensionister, men at ordningen afskaffes for andre.

Sideløbende hermed har regeringen igangsat en række initiativer, som også kan komme virksomhederne inden for hjemmeservicebranchen til gode, bl.a. de nye regler, hvor private firmaer kan søge at overtage offentlige opgaver ved at kunne levere den samme ydelse bedre eller billigere. Det gælder for eksempel på hjemmehjælpsområdet. Også indsatsen i forhold til effektiviseringer, udbud og frit valg kommer branchen til gode. Justeringen af hjemmeserviceordningen er et konkret eksempel på regeringens politik om at gå fra tilskud til bedre rammevilkår.

Regeringen vil generelt styrke selvstændigheden og iværksætterkulturen. Det gælder både mulighederne for at starte egen virksomhed og adgangen til kapital. Det skal være værdsat, når nogen vælger at tage en chance. Det gælder både mulighederne for eksisterende virksomheder og for nye virksomheder.

IT i folkeskolen

Der er afsat en pulje på i alt ½ mia.kr. over fire år til:

- Øget faglig brug af IT på alle klassetrin
- En tidlig indsats
- IT-efterruddannelse af lærere
- Nye undervisningsformer

Som en del heraf afsættes over en 3-årig periode i alt 370 mio. kr. som tilskud til anskaffelse af computere til elever i 3. klasse. Det giver mulighed for indkøb af én computer pr. 3,5 elever (på 3. klassetrin) i det enkelte år.

Brug af hjemmeservice

- De hyppigste brugere af tilskuddet er familier med relativt høje indkomster.
- Forbruget af hjemmeservice er højest i de regioner af landet, som har en høj gennemsnitlig indkomst pr. indbygger.
- Borgere i Frederiksborg Amt modtager i gennemsnit 140 kr. pr. indbygger i tilskud mod 70 kr. pr. indbygger i Storstrøms Amt.

14 Velfærd med klare værdier Finanslovforslaget 2004

Endelig er der i overensstemmelse med regeringsgrundlaget på finanslovforslaget for 2004 indarbejdet en omlægning fra direkte tilskud til landbruget til en nedsættelse af grundskatterne på produktionsjord. Konkret foreslås det statslige tilskud til konsulent- og vikarydelser inden for jordbrugerhvervene afskaffet fra 1. januar 2004, og provenuet anvendt til at reducere grundskatten på produktionsjord. Dermed får den enkelte landmand mv. mulighed for selv at prioritere ud fra sine konkrete behov. Samtidig opnås en mere markedsbestemt efterspørgsel efter konsulent- og vikarydelser, og de administrative byrder reduceres.

Mere fleksibel tilbagetrækning

Regeringen vil:

1. Give mulighed for, at man kan udskyde udbetalingen af folkepension til en selvvalgt højere alder end 65 år for derefter at få en højere folkepension.
2. Afskaffe eksisterende barrierer i de offentlige overenskomster for at blive på arbejdsmarkedet.
3. Forbedre rådgivningen af virksomheder om seniorpolitik.
4. Styrke den seniorpolitiske indsats i staten.
5. Forstærke indsatsen for at skaffe ældre ledige i arbejde via intensiv formidling og målrettede opkvalificeringstilbud.

Flere i beskæftigelse – og i længere tid

Det er en afgørende forudsætning for en gunstig udvikling, at vi har et velfungerende arbejdsmarked. Beskæftigelsen skal øges for at skabe plads til både skattnedsættelserne og fortsatte forbedringer af den offentlige service.

Der skal ikke ændres grundlæggende på det danske arbejdsmarked. Fokus for de justeringer, som regeringen lægger op til, er i stedet et målrettet opgør med uhenigtsmæssigheder og regler i de eksisterende ordninger, der ikke længere er tidssvarende.

Ændringerne forsøger at tackle forskellige problemer på arbejdsmarkedet. For det første, at de offentlige ydelser ikke må svække tilskyndelsen til at tage et fast fuldtidsarbejde. Og for det andet, at de offentlige ydelser ikke kan give anledning til kassetænkning, så man kan opnå en indtægtsfremgang ved at gå fra en offentlig ydelse til en anden.

I den anledning vil regeringen fremsætte forslag, der:

Velfærd med klare værdier 15

Finanslovforslaget 2004

- Øger incitamentet til også at tage midlertidige job
- Begrænser mulighederne for at opnå en indtægtsfremgang ved at gå fra en offentlig ydelse til en anden
- Øger incitamentet til beskæftigelse for personer, der kombinerer en høj indkomst med dagpenge
- Øger incitamentet til fuldtidsarbejde

De foreslåede ændringer vil bidrage til at øge beskæftigelsen. Hertil kommer aftalen om lavere skat på arbejdsindkomst, som vurderes at øge beskæftigelsen svarende til 10.000 personer.

Udover at øge arbejdsstyrken giver ændringerne også en samlet besparelse på de statslige udgifter. De midler, der frigøres, medgår bl.a. til at finansiere den styrkede indsats på sundhedsområdet.

Der vil blive stillet forslag om mere frihed og flere valgmuligheder, når det gælder tilbagetrækning fra arbejdsmarkedet. Regeringen vil give bedre muligheder for at fortsætte på arbejdsmarkedet for de danskere, der kan og har lyst. Det betyder også en forpligtigelse til at fjerne barrierer for senere og mere gradvis tilbagetrækning.

Et særligt indsatsområde de kommende år er en bedre integration af indvandrere på arbejdsmarkedet, jf. regeringens handlingsplan fra juni. Der er fortsat alt for mange indvandrere og flygtninge, der lever passivt i udkanten af samfundet. Hvis der ikke gøres en målrettet indsats og tænkes nyt nu, kan resultatet om nogle år blive et økonomisk, socialt og kulturelt opsplittet samfund samt betydelige offentlige merudgifter.

Befordringsfradrag i udkantsområder

Udkantsområderne skal have øget del i den økonomiske vækst. Der er derfor afsat 20 mio.kr. til at gøre det mere attraktivt for personer med arbejde i større byer at bosætte sig i udkantsområderne. På den måde får disse områder større del i væksten i byerne.

Visioner for øget integration

Fire grundlæggende principper sætter den nye kurs for integrationspolitikken:

- Der skal gives plads til forskelligheden og drages fordel af den
- Der skal gøres op med klientgørelsen - vises respekt ved at stille krav
- Der skal gøres op med konsekvensløsheden i alle dens former
- Undertrykkende familiemønstre må ikke undskyldes med henvisning til "kultur"

Indsatsen for svage grupper og handicappede

Regeringen har foretaget markante forbedringer for de svageste grupper. Stofmisbrugere har fået behandlingsgaranti, flere psykiatriske patienter får enestuer, og der er afsat penge til at nedbringe ventetiden for psykisk syge børn og unge.

Den sociale indsats skal fortsætte og komme de grupper til gavn, der reelt har størst behov, herunder udstødte.

Et særligt indsatsområde er bestræbelserne for at bryde den negative sociale arv, jf. udspillet ”En god start til alle børn”. Tallene taler deres tydelige sprog. Det danske velfærdssystem har i årtier søgt at skabe lige muligheder for alle, men alligevel synes der konstant at være en gruppe på ca. 10 pct. af de danske børn, der vokser op under belastende sociale forhold.

Der skal derfor opstilles klare forventninger – til forældrene og de etablerede systemer. Den øgede indsats foreslås bl.a. finansieret af satspuljen.

Et andet stort indsatsområde er forbedringer for de handicappede. Der vil blive gjort en ekstra indsats for handicappede og bedre boliger til handicappede. Regeringen har aftalt med kommuner og amter at øge indsatsen for at få udvidet antallet af handicapboliger og renovere de mest utidssvarende. Det er målsætningen, at antallet af nye eller renoverede boliger til handicappede øges med mellem 700 og 1.200 frem til 2006 som følge af handlingsplanen.

Regeringen lægger også op til en styrket indsats mod stofmisbrug. Der skønnes at være 14.000 misbrugere i Danmark. Det er et alvorligt problem for de pårørende og samfundet som helhed, bl.a. på grund af den afledte

Indsats imod negativ social arv

De bærende principper i en ny strategi for at bryde den negative social arv er:

1. Klar ansvarsfordeling – familiens ret og pligt
2. Læring skal begynde tidligt – alle børn skal have kompetencer
3. Tidlig, målrettet indsats. Anbringelser er mere end brandslukning

kriminalitet. Det er særligt vigtigt at begrænse antallet af nye misbrugere.

Udmøntningen af reserverne til svage grupper mv. vil blive drøftet i finanslovsforhandlingerne. Regeringen vil bl.a. søge tilslutning til at prioritere 150 mio.kr. fra satspuljen i 2004 til gennemførelse af konkrete forbedringer for handicappede som led i bolighandlingsplanen for handicappede.

Nye prioriteter i udenrigspolitikken

EU's udvidelse ændrer det politiske landkort i Europa. Det internationale samfund er i hastig udvikling. Regeringen vil derfor nyorientere Danmarks internationale indsats og udviklingsbistanden. Der skal føres en aktivistisk udenrigspolitik, hvor de udenrigspolitiske instrumenter fokuseres på de højest prioriterede områder.

Nyorienteringen er samtidig et opgør med kassetænkningen på det internationale område og styring efter procent- og promillemål. Den internationale indsats skal prioriteres samlet, og der skal sikres en effektiv arbejdsdeling mellem bilaterale og multilaterale indsatser.

Elementer i nyorienteringen er:

- Nyt initiativ til modernisering og udvikling i den arabiske verden. Der afsættes op til 100 mio.kr. i 2004.
- Markant styrkelse af Danmarks bidrag gennem EU til de nye EU-medlemslande og EU's nye naboer. Danmarks bidrag hertil forøges med ca. 1 mia.kr. fra 2003 til 2004.
- Nyt bilateralt initiativ i forhold til EU's nye naboer med særligt fokus på de østersø-nære dele af Rusland

Reserver til svage grupper, social- og sundhedsområdet mv.

Der er afsat godt 1 mia.kr. til svage grupper og handicappede i 2004.

- En reserve på 500 mio.kr. i 2004 til forbedringer for bl.a. folkepensionister med lav indkomst samt andre initiativer på social - og sundhedsområdet. Reserven øges til 1 mia.kr. årligt i 2005-07. Den konkrete udmøntning aftales mellem regeringen og Dansk Folkeparti.
- Satspuljen på 500 mio.kr., hvor regeringen vil søge at prioritere indsatsen for handicappede
- Reserve til svage grupper på 50 mio.kr. årligt i 2004-06.

18 Velfærd med klare værdier Finanslovsforslaget 2004

Udviklingsbistand

Niveauet for bevillingerne til udviklingsbistand fastholdes fra 2003 til 2004. Samtidig foretager regeringen en omlægning af udviklingsbistanden.

- Administrationen af udviklingsbistanden effektiviseres i perioden 2004-07 med mere end 180 mio.kr., der overføres til aktiviteter i udviklingslandene.
- Øvrige effektiviseringer og fokusering af indsatsen på kerneopgaver frigør ca. 400 mio.kr. i 2004 til højt prioriterede indsatsområder som bl.a. uddannelse og sundhed.
- Indsatsen for demokratifremme, god regeringsførelse mv. styrkes med ca. 600 mio.kr. i 2004-07.
- Indsatsen i flygtningenes nærområder styrkes med 400 mio.kr. i 2004-07.

Omlægning af fonde

EU's udvidelse ændrer afgørende ved grundlaget for Investeringsfonden for Østlande, fordi fonden ikke kan indgå forpligtelser i de lande, der nu bliver medlem af EU. Samtidig er der overskydende midler i både denne fond og Industrialiseringsfonden for Udviklingslande. På den baggrund moderniseres kapitalpolitikken. Moderniseringen betyder, at der kan frigøres 1,4 mia.kr. i 2004 samtidig med at fondenes aktiviteter i de relevante lande vil kunne udvides i forhold til 2002. Investeringsfonden for Vækstlande, som kun har mødt beskeden interesse fra erhvervslivet, nedlægges.

samt på Balkan. Der afsættes ca. 850 mio.kr. hertil i 2004-07.

- Udviklingsbistanden fokuseres. Effektiviseringer og fokusering af indsatsen på kerneopgaver frigør 400 mio.kr. alene i 2004 til nye indsatser for bl.a. kampen mod terror, god regeringsførelse, uddannelse, vand og sanitet.
- Der afsættes 200 mio.kr. årligt til klimaprojekter mod den globale opvarmning i udviklingslande og Central- og Østeuropa.

Samlet afsættes ca. 15,2 mia.kr. til internationale indsatser i 2004. Dermed fastholdes et betydeligt internationalt engagement.

Indsatsen i flygtningenes nærområder styrkes, ligesom der er omprioriteret midler med henblik på hjemsendelse af og frivillig hjemrejse for irakere og afghanere i 2004.

Enklere administration

Regeringens mål er løbende at styrke valgmulighederne, åbenheden og tilgængeligheden til den offentlige sektor og begrænse overflødig administration.

Borgernes frie valg til serviceområderne vil løbende blive styrket. Valgfriheden styrker det personlige ansvar og giver mere kvalitet og større tilfredshed for den enkelte.

Regeringen arbejder bl.a. med konkrete modeller for at etablere frit valg af folkeskole over kommunegrænserne, udvide det frie valg på dagtilbudsområdet til at omfatte private leverandører og adgang for beboere i almene boliger til at købe deres bolig og derved få foden under eget bord. Tidligere er der sikret frit valg af ældrebolig,

hjemmehjælp og et udvidet frit valg til sygehusbehandling.

Et af fokusområderne for regeringen er den fortsatte digitalisering af den offentlige sektor. Digitalisering kan være et stærkt værktøj til at opnå en bedre og mere effektiv offentlig administration.

Først og fremmest kan digitale løsninger inden for og på tværs af myndigheder fungere som en løftestang for tilpasninger i organisation og arbejdsgange, så udførelsen af såvel administrative opgaver som serviceydelser løses lettere, billigere og mere direkte med udgangspunkt i borgere og virksomheders behov. Det afgørende er, at myndighedernes forretningsmæssige mål og organisatoriske udvikling bliver styrende for anvendelsen af IT, så digitalisering integreres direkte i myndighedernes opgaveløsning og ikke bliver et vedhæng til de traditionelle arbejdsgange.

Regeringen vil reducere de administrative byrder for virksomhederne med 25 pct. inden 2010.

På finanslovforslaget foreslås en række nye initiativer. Alle funktioner, der vedrører grundregistrering af nye virksomheder samles i Erhvervs- og Selskabsstyrelsen. Det vil gøre det lettere for virksomhederne og vil samtidig give besparelser i den offentlige administration. Yderligere er der truffet beslutning om at gennemføre en modernisering af Told•Skat's IT systemer. Det vil lette udvekslingen af informationer mellem borgere/virksomheder og det offentlige. Og investeringerne i systemerne forventes at finansiere sig selv over få år via modgående effektiviseringer.

Modernisering af Told•Skat's IT

Modernisering af person- og erhvervsskattesystemerne vil betyde:

- Endnu mindre bøvl for borgerne, da kontakten med skatteforvaltningen for endnu flere vil helt forsvinde, bl.a. fordi der skabes flere automatiske indberetninger.
- Administrative lettelser for virksomhederne bl.a. via mere smidig oprettelsesprocedure for iværksættere og lettelser i den løbende kontakt med skattemyndighederne.

20 Velfærd med klare værdier Finanslovforslaget 2004

Tilsvarende afsættes der ekstra midler til digitalisering i Danmarks Statistik for at lette virksomhedernes indberetninger, ligesom regeringen har igangsat et udvalg, der skal komme med forslag til ”papirløs” tinglysning.

Regeringen tilstræber en stadig effektivisering af den offentlige sektor og iværksætter løbende nye initiativer med det formål. Heriblandt kan nævnes indførelsen af de nye omkostningsbaserede regnskaber i staten, fortsatte strukturrationaliseringer i de statslige institutioner, moderniseringen af det statslige mål- og resultatstyringskoncept samt revisionen af statens udbuds- og indkøbspolitik.

3. De samfundsøkonomiske udfordringer

Den internationale afmatning, der har varet længere end oprindelig forudset, har en afsmittende effekt på den danske økonomi. Ledigheden er steget, beskæftigelsen har været faldende, og privatforbruget – herunder især bilsalget – vokser lidt langsommere.

For at afbøde virkningen af den midlertidige afmatning af konjunkturerne er en række investeringer fremrykket til 2003. Det drejer sig bl.a. om investeringer i almene boliger, ungdomsboliger og den kollektive trafik.

Yderligere fremrykninger eller igangsættelse af nye initiativer vil først kunne nå at påvirke aktiviteten i 2004, hvor der er udsigt til en bedring af konjunkturerne.

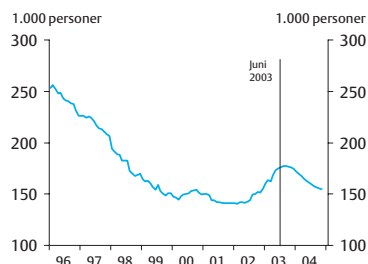
I Danmark understøttes den ventede vending i konjunkturerne gennem 2004 af det historisk lave renteniveau og en ekspansiv finanspolitik, der især følger af lavere skatter og afgifter. Det gælder de personskattenedsættelser, der gennemføres gradvist fra 1. januar 2004 med henblik på øge tilskyndelsen til at arbejde og dermed arbejdsudbuddet, samt virkningen af afgiftslettelserne på bl.a. sodavand, spiritus og tobak. Disse lempelser vil gennem det private forbrug bidrage til den økonomiske vækst, herunder beskæftigelsen.

Finanspolitikken ventes at bidrage med 0,4 pct. enheder til den økonomiske vækst, som skønnes til 2,3 pct. i 2004.

Udfordringerne på lidt længere sigt

Flere ældre og færre unge. Udfordringerne i de kommende år er kendte og har været det gennem længere

Ledigheden

Samfundsøkonomi i 2003 og 2004

	Gns. af	
	2002-03	2004
BNP-vækst (pct.)	1,7	2,3
Offentlig forbrugsvækst (pct.)	1,0	0,7
Overskud på offentlig saldo (pct. af BNP)	1,6	1,5
Finanseffekt	0,1	0,4

Flerårig udgiftsstyring

Regeringen har allerede nu afsat finansierede reserver i 2006 og 2007 på henholdsvis ca. 900 mio.kr. og ca. 1,8 mia.kr. Det er en vigtig prioritet at udvise rettidig omhu, så der løbende er luft i de statslige budgetter til nye initiativer.

tid. Der bliver flere ældre borgere og færre unge. Det stiller krav til udviklingen på arbejdsmarkedet og til den offentlige udgiftspolitik.

Gælden skal reduceres i de kommende år. Gennem offentlige overskud reduceres gælden, og renteudgifterne mindskes. Det skaber på længere sigt plads til de udgifter, der er forbundet med, at der bliver flere ældre.

Beskæftigelsen skal øges. En større beskæftigelse øger skattebetalingerne, fordi flere mennesker betaler mere i skat. Desuden mindskes overførselsudgifterne, ligesom flere personer kan udføre service.

Skattestoppet skal fastholdes. Skattestoppet giver borgerne sikkerhed for, at deres indkomst ikke reduceres som følge af stigende skatter og afgifter. Samtidig kan skattestoppet medvirke til en stram udgiftsdisciplin.

Vækst i det offentlige forbrug er der fortsat plads til, men i lyset af det begrænsede råderum skal væksten målrettes de højest prioriterede områder. Pengene skal bruges der, hvor de gør størst gavn.

4. Hovedtal på finanslovforslaget for 2004

Statens overskud

Statens budget dækker over drifts-, anlægs- og udgiftsbudgettet, også kaldet DAU. DAU-saldoen er givet ved forskellen mellem statens indtægter og statens udgifter.

Der er et DAU-overskud på finanslovforslaget for 2004 på ca. 5,3 mia.kr.

Statens udgifter

Statens samlede udgifter forventes at blive ca. 445 mia.kr. i 2004.

Langt den største enkeltpost på statens budget er indkomstoverførslerne. Indkomstoverførslerne er overførsler til personer i form af f.eks. folkepension, SU, arbejdsløshedsdagpenge mv. Det forventes, at indkomstoverførsler mv. vil udgøre ca. 220 mia.kr. i 2004, hvilket svarer til omtrent halvdelen af de samlede statslige udgifter.

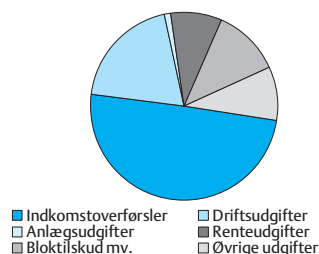
De statslige driftsudgifter forventes at udgøre ca. 88½ mia.kr. i 2004 svarende til ca. 20 pct. af de samlede udgifter. Driftsudgifterne dækker udgifterne, der skal til for at drive de statslige institutioner, herunder forsvar og politi mv.

Desuden ventes staten at bruge ca. 5 mia.kr. på anlæg. Anlægsudgifterne går bl.a. til at forbedre vej- og jernbanelinjet.

Renteudgifterne på statens gæld vil være ca. 38½ mia.kr. næste år.

Staten skal herudover bruge ca. 52½ mia.kr. til bloktilskud mv. til kommuner og amter i 2004. Størrelsen af

Statens udgifter i 2004

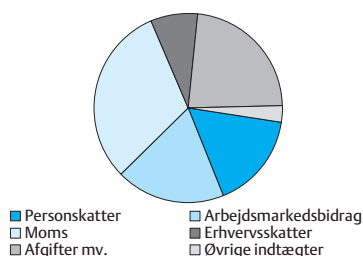

24 Velfærd med klare værdier Finanslovforslaget 2004

bloktilskuddet fastsættes hvert år ved forhandlinger mellem staten, kommunerne og amterne.

Endelig udgør statens øvrige udgifter ca. 40½ mia.kr. Det gælder bl.a. udgifter til Danmarks internationale indsats.

Statens indtægter i 2004

Statens indtægter

De statslige indtægter forventes at blive på ca. 450 mia.kr. i 2004.

Den største indtægtskilde er moms. Momsen forventes at give staten en indtægt på ca. 141 mia.kr. i 2004. Det svarer til lidt over 30 pct. af de samlede statslige indtægter.

Arbejdsmarkedsbidrag mv. ventes næste år at give en indtægt på ca. 83½ mia.kr. Det er knap 19 pct. af de samlede indtægter.

Personskatterne skønnes at indbringe knap 74 mia.kr. – svarende til godt 16 pct. af statens indtægter i 2004, mens erhvervs-skatte forventes at udgøre ca. 36 mia.kr. eller 8 pct. af statens indtægter i 2004.

Herudover ventes afgifter, herunder på tobak og alkohol mv. og pensionsafkastskatten samlet at bidrage med ca. 103 mia.kr. til statskassen i 2004 svarende til ca. 23 pct. af de samlede indtægter.

Endelig forventes de såkaldte ”øvrige indtægter” at bidrage med knap 13 mia.kr. næste år. De øvrige indtægter er hverken skatter eller afgifter, men bl.a. Nationalbankens overskud, udbytte fra statens aktier og statens renteindtægter.

www.fm.dk